

Agnieszka Maciejewska-Knura

MUTYZM WYBIÓRCZY – WSKAZÓWKI DLA RODZICÓW

CZYM JEST MUTYZM WYBIÓRCZY?

Mutyzm wybiórczy (MW)

zwany również selektywnym to zaburzenie lękowe.

Jest jednym z zaburzeń funkcjonowania społecznego, które zazwyczaj pojawia się w dzieciństwie.

Cechuje się wybiórczością w mówieniu, która polega na tym, iż dziecko w pewnych sytuacjach mówi, a w innych milczy.

Towarzyszy mu: lęk społeczny, wycofanie się, nadmierna wrażliwość lub upór.

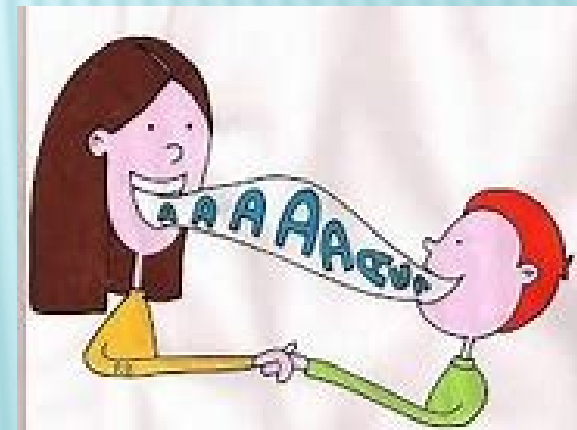
W klasyfikacji ICD-10, która obowiązuje w Polsce jest sygnowany symbolem *F94.0*.

GDZIE POWINIENES SIĘ UDAĆ, JEŚLI ZAUWAZYSZ U SWOJEGO DZIECKA NIEPOKOJĄCE OBJAWY ZWIĄZANE Z LĘKIEM PRZED MÓWIENIEM?

Pierwsze kroki możemy skierować do poradni psychologiczno-pedagogicznej (PPP) lub innej poradni, w której przyjmuje psycholog. Do PPP nie potrzebujemy skierowania, natomiast jeśli chcemy skorzystać z porady u psychologa w ramach NFZ należy się udać do lekarza rodzinnego po skierowanie.

Wizyta w poradni zapewni nam wstępne badanie psycho-pedagogiczne, mogące być pewną wskazówką dla psychiatry.

Można także od razu udać się do psychiatry (nie potrzeba skierowania).

KTO DIAGNOZUJE MUTYZM WYBIÓRCZY?

Diagnozę MW stawia lekarz psychiatra.

GDZIE MOŻNA SIĘ ZGŁOSIĆ PO OTRZYMANIU DIAGNOZY?

- × Po otrzymaniu diagnozy od psychiatry można się zgłosić do PPP po wydanie opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka (WWRD).
- × W PPP składamy wniosek o wydanie opinii o potrzebie objęcia WWRD, zaświadczenie od lekarza i dokumenty dotyczące sytuacji dziecka (poradnie proszą również o opinię z przedszkola i dotychczasowe opinie specjalistów).

CO DALEJ?

- **Dokumenty dotyczące orzeczenia niepełnosprawności składamy** w powiatowym lub miejskim zespole do spraw orzekania o niepełnosprawności wraz z wnioskiem o wydanie orzeczenia oraz dotychczasową dokumentacją medyczną.
- **Orzeczenie o niepełnosprawności uprawnia** dostęp do otrzymania wsparcia z placówki, w której aktualnie znajduje się dziecko, ale również do podjęcia terapii integracji sensorycznej (jeśli jest potrzeba), uzyskania świadczenia pielęgnacyjnego czy zasiłku pielęgnacyjnego, itp.
- **Rodzic może udać się – z zaświadczeniem wydanym przez psychiatrę – do logopedy w celu rozpoczęcia terapii.**

CZY I GDZIE KONTYNUOWAĆ TERAPIĘ?

- ✘ Brak fachowej pomocy może negatywnie wpływać na dalszy rozwój poznawczy, emocjonalny i społeczny dziecka, dlatego należy jak najszybciej podjąć współpracę z logopedą by rozpocząć terapię logopedyczną w celu rozwoju komunikacji werbalnej.
- ✘ Wcześnie postawiona diagnoza i właściwa terapia są podstawą do osiągnięcia szybkich efektów terapeutycznych.

WSKAZÓWKI DLA RODZICÓW:

- bądź cierpliwy, spokojny, empatyczny i nie pokazuj zniechęcenia,
- wspieraj swoje dziecko, buduj w nim poczucie własnej wartości i bezpieczeństwa,
- miej zawsze czas dla dziecka na rozmowę, zwróć uwagę na nie,
- nie rozmawiaj przy dziecku o sprawach dla niego niezrozumiałych i/lub “trudnościach przedszkolnych”,
- nie zmuszaj dziecka do mówienia, nawet zwrotów grzecznościowych,
- nie narzucaj i/lub nie naciskaj by mówił,
- nie zwracaj uwagi na brak mówienia,

SWOBODA PRZEDE WSZYSTKIM...

- nie przepraszaaj za dziecko, itp., by nie czuło, że źle coś robi,
- jeśli dziecko nie udziela odpowiedzi, kontynuuj rozmowę dalej,
- nie pytaj codziennie, czy dzisiaj w przedszkolu będzie rozmawiał,
- nie wywieraj na dziecku presji, daj mu swobodę,
- niech dziecko beztrosko się bawi,
- zaakceptuj sytuację, nie wywieraj presji na dziecku, żeby, np. dziś zrobił to dla ciebie i pobawił się z innymi dziećmi,
- daj mu możliwość zabrania ze sobą” ukochanej rzeczy z domu”, która da mu poczuć się bezpiecznie,

POZWÓL DZIECKU BYĆ SAMODZIELNYM...

-nie wyręczaj go, gdy ktoś zapyta – pamiętaj daj czas na odpowiedź, możesz też zmodyfikować pytanie lub dostosować tak by dziecko mogło komunikować się niewerbalnie, np. pokazać,

- przygotuj dziecko na nowe doświadczenia, które go czekają – rozmawiaj z nim,

- nie obiecuj, że: “dziś będzie lepiej/inaczej”, “będzie bawić się z innymi dziećmi”, itp. pozwól by dziecko wyplakało się, by mogło odreagować stres związany z rozłąką z tobą,

- nie wmawiaj dziecku, że jest “fajnie”, że dziś będzie/jest inaczej...,

KREATYWNOŚĆ I AKTYWNOŚĆ W PARZE...

- prowadź rodzinne rozmowy w obecności dziecka i z dzieckiem na tematy dla niego zrozumiałe/ ważne lub interesujące go,
- pozwól dziecku w domu na aktywność werbalną – zadawanie pytań, odpowiadanie – zachęcaj go do swobodnej wypowiedzi,
- prowadź rozmowy z dzieckiem przy innych osobach, w innych miejscach (np. w sklepie, podczas spaceru, itp.), podczas uroczystości rodzinnych, wizyt gości – rozmowy te powinny prowadzić osoby, z którymi dziecko kontaktuje się chętnie i pełnym głosem: mama, tata, babcia,
- w domu zachęcaj do gier i zabaw – bez presji na mówienie,
- zachęcaj do zabaw ruchowych z innymi dziećmi na podwórku,

PLANUJ I DOSTOSUJ...

- zaplanuj urlop w momencie rozpoczęcia jego pierwszych dni w nowym miejscu (przedszkolu, szkole) – daje to możliwość skrócenia czasu bycia w danej placówce lub przebywania na początku z nim w sali, czy też dostosowania innych form wsparcia dziecka przez rodzica w placówce,
- planuj wyjścia atrakcyjne dla dziecka z udziałem rodziny (osób, które zna), dzieci, innych osób z sąsiedztwa, np. wyjście do kina, na place zabaw,
- omawiaj i planuj z dzieckiem każde wyjście z domu, szczególnie nowe miejsca – można nakreślić przebieg wyjścia,
- planuj spotkania z dalszą rodziną i osobami mało znanymi dla dziecka,
- dostosuj plan dnia do planu realizowanego w placówce, np. przedszkolu – dzieci dobrze tolerują czynności rutynowe, daje to poczucie bezpieczeństwa,

BĄDŹ OTWARTY I CIERPLIWY...

- naucz dziecko czynności prymarnych, tzn. prawidłowo oddychać i przyjmować pokarmy, np.: picia z kubka, posługiwania się sztućcami, ściągania pokarmu z łyżeczki – pozwoli to uniknąć nieprzyjemnych sytuacji stresujących dla dziecka,
- zapraszaj do domu inne dzieci z rodziny, sąsiedztwa, kolejnie z przedszkola,
- wprowadź w tematykę MW osoby odwiedzające was,
- poszerzaj swoją wiedzę na temat mutyzmu wybiórczego i współpracuj ze specjalistami (w tym logopedą, psychologiem, wychowawcą/nauczycielem).

WIĘCEJ INFORMACJI...

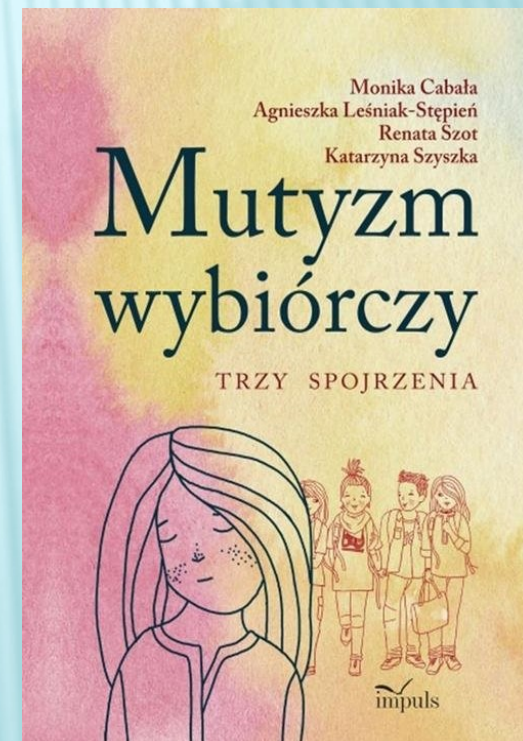
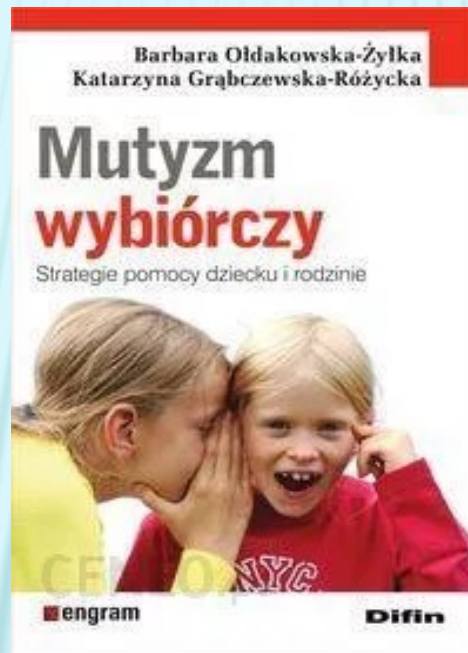
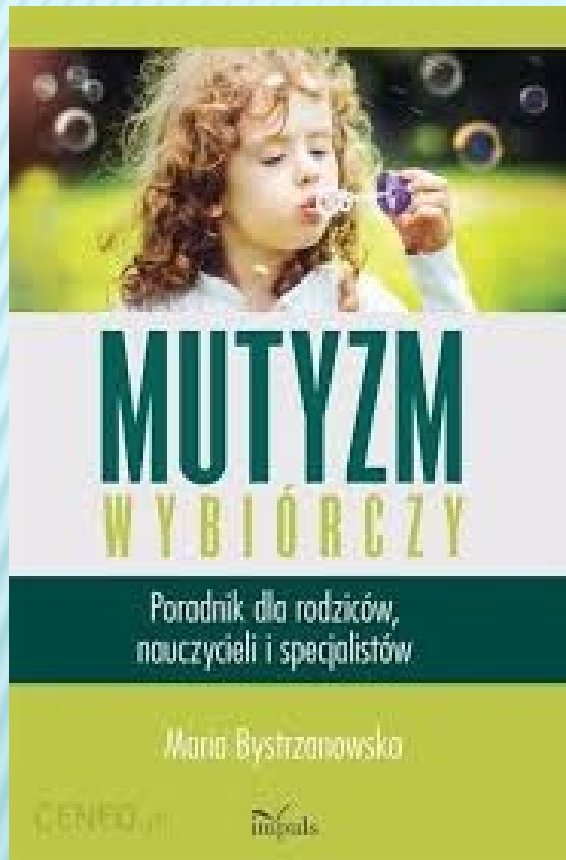
Drogi rodzicu

możesz zaczerpnąć więcej informacji
na temat mutyzmu wybiórczego ze strony
Fundacji Mutyzm Wybiórczy – Reaktywacja

www.mutyzm-wybiorczy.org.pl

PRZYBLIŻENIE TEMATYKI MUTYZMU

LITERATURA

1. Borczykowska M., *Terapia logopedyczna dziecka z mutyzmem wybiórczym. Opis i analiza przypadku. Głos – Język – Komunikacja, tom 5.*

2. Sowa A., *Czy to już mutyzm wybiórczy? Trudności w adaptacji dziecka do żłobka a występowanie wtórnych zaburzeń komunikacji językowej. Forum logopedyczne nr 21/2013 Katowice. Polskie Towarzystwo Logopedyczne, Oddział Śląski.*

STRONY INTERNETOWE

<http://www.mutyzm.org.pl/diagnoza/>

<https://mutyzm-wybiorczy.org.pl/wp-content/uploads/2018-10-13-Mutyzm-wybi%C3%B3rczy-w-domu.-Poradnik-rodzica.-2.pdf>

<https://matkawariatka.pl/wp-content/uploads/2019/09/Mutyzm-wybi%C3%B3rczy-PORADNIK-dla-nauczyciela.pdf>

<https://www.youtube.com/watch?v=5e2IP9vjOZ4><http://www.mutyzm.org.pl/wp-content/uploads/wiedza/Poradnik-dla-rodzic%C3%B3w-dziecka-z-mutyzmem-wybi%C3%B3rczym-materia%C5%82y-szkoleniowe-MJ.pdf>

<https://www.logopeda-lodz.eu/blog/co-to-jest-mutyzm-wybiorczy-objawy-diagnoza-leczenie/>

https://www.youtube.com/watch?v=APTpg8sXWe0&feature=emb_rel_pause

<https://www.youtube.com/watch?v=IDoPYgi0wIw>

Opracowanie przygotowane pod kierunkiem
p. Marzeny Lampart-Busse w ramach praktyk zawodowych